

IN MEMORIAM DR. G. J. BROEKHUYSEN
(1908-1975)

Op 16 april 1975 overleed geheel onverwacht, tijdens een vacantieverblijf in Athene, Dr. G. J. Broekhuysen, hoogleraar in de dierkunde aan de Universiteit van Kaapstad en sedert 1951 corresponderend lid van de Nederlandse Ornithologische Unie.

Gerrit Jeronimo Broekhuysen werd op 19 april 1908 in Paré op Java geboren. Hij studeerde aan de Rijksuniversiteit te Leiden, waar hij op 5 november 1936 bij Professor H. Boschma promoveerde op een marien-biologisch proefschrift „*On development, growth and distribution of Carcinides maenas* (L.)”. Tijdens zijn opleiding onderging hij in sterke mate de invloed van de toen jeugdige Niko Tinbergen, met wie hij zijn leven lang door vriendschap en gemeenschappelijke ethologische interesse verbonden zou blijven. In 1938 aanvaardde hij een positie als entomoloog in Pretoria, Zuid-Afrika, en in 1942 op Java. Nauwelijks op Java aangekomen, werden hij en zijn vrouw na het kortstondige oorlogsgeweld door de Japanners geïnterneerd. Beiden overleefden de lange, bange kampjaren en in 1946 zien wij Broekhuysen terug in Zuid-Afrika, waar hij tot aan het eind van zijn ambtsperiode in 1973, als „*lecturer*”, later als „*associated professor*”, aan de Universiteit van Kaapstad verbonden bleef. Hoewel hij zich daar niet geheel van de mariene biologie en de entomologie afkeerde, ontwikkelde Broekhuysen zich toch in de eerste plaats als ornitholoog en wel op zó'n enthousiaste wijze, dat hij, samen met zijn stadgenoot en vriend Dr. J. M. Winterbottom, de stuwende kracht en de ziel werd van de *Cape Bird Club* en van de *South African Ornithological Society*, die hij vele jaren als bestuurslid, voorzitter en president diende. Met name op het gebied van „*life histories*” (o.a. Karoo Prinia *Prinia maculosa*, Orange-breasted Sunbird *Nectarinia violacea*, Cape Sugar Bird *Promerops cafer*) en het voorkomen van palaearctische trekvogels in Zuid-Afrika (steltlopers, aanvankelijk samen met M. F. M. Meiklejohn; Boerenzwaluw, zie *Ardea* 52 (1964): 140—163) heeft hij heel wat gepubliceerd, voornamelijk in het vele jaren door hem geredigeerde tijdschrift „*The Ostrich*”. Het gedrag van meeuwen, waarover hij al in 1935 schreef (*Ardea* 24: 239—250) is hem zowel in Zuid-Afrika (*Larus hartlaubii*) als tijdens verlofperioden in Europa, vaak in samenwerking met Niko Tinbergen (zie bijv. *Behaviour* 19 (1962): 74—117), steeds bezig blijven houden. Over het broeden van Ooievaars *Ciconia ciconia* en Flamingo's *Phoenicopterus ruber roseus* in Zuid-Afrika heeft hij met enthousiasme geschreven en er films van gemaakt, zoals hij overigens bij alles wat hij deed met soms bijna uitbundige geestdrift te werk ging, of het nu routine onderzoek was, of de begeleiding van studenten, het houden van radio-lezingen, het zich inspannen voor het behoud van natuurgebieden (o.a. *Ronde Vlei Bird Sanctuary*), of het schrijven van semi-populaire boeken („*The birds around us*”, 1936; „*Field-guide to the birds of the South African sea-shore*”,

1969). Kortom, hij was een gezellig causeur en een uitstekend fotograaf. Tot zijn meest prominente leerlingen behoren Richard Liversidge en Dr. W. R. Siegfried.

Dr. Broekhuysen werd in Zuid-Afrika onderscheiden met de *Gill Memorial Medal* en was voorzitter van het Derde Pan-Afrikaanse Ornithologische Congres in 1969. Zijn vrouw, Marie Henriette Boots, met wie hij op 16 april 1936 huwde, vergezelde hem op veel van zijn tochten. Voor haar en hun twee zoons en voor zijn vele vrienden en voor de beoefening van de ornithologie in Zuid-Afrika is het heengaan van Ger Broekhuysen een groot verlies.

J. M. Winterbottom schreef over hem een treffend „In Memoriam” in „*The Ostrich*” 46 (1975) : 198. — K. H. Voous.

IN MEMORIAM MEVROUW M. A. HENS-JAHN

Op 27 oktober 1975 overleed te Valkenburg op 90-jarige leeftijd Mevrouw M. A. Hens-Jahn, weduwe van het in 1971 overleden erelid van de Nederlandse Ornithologische Unie, P. A. Hens (zie *Limosa* 44 (1971) : 198—203). Mevrouw Hens heeft altijd in hoge mate meegeleefd met de ornithologische werkzaamheden van haar man en speciaal met het wel en wee van de Club van Nederlandse Vogelkundigen. Onder de oudere leden van de Club genoot zij bekendheid als een uitstekende gastvrouw. Zij was een van de belangrijkste begunstigers van het „P. A. Hens Memorial Fund” (zie *Limosa* 47 (1974) : 127). — K. H. V.

IN MEMORIAM L. L. A. MAURENBRECHER (1904-1975)

Op 1 juli 1975 overleed tijdens een excursie in het Idjen-hoogland, Oost-Java, op 71-jarige leeftijd het Clublid Drs. L. L. A. Maurenbrecher.

Lucia Louis Angèle (Joe) Maurenbrecher werd geboren op 17 maart 1904 te Tjimahi in West-Java. Een belangrijk deel van zijn jeugd brengt hij door op Soembawa, Flores en Soemba, waar hij zijn ervaring met planten en dieren heeft opgedaan. Later krijgt hij ook gelegenheid rond te zwerven langs de tambaks (zeewatervisvijvers) in het toen vogelrijke lage kustgebied van Soerabaja op Java. Hij studeert indologie aan de Rijksuniversiteit te Leiden en beëindigt zijn studie in 1930; treedt in april van dat jaar in het huwelijk met Joyce Brain en samen vertrekken ze naar het toenmalige Nederlands-Indië, waar hij tot 1953 zijn werkterrein zal hebben, met bestuursposten op Midden- en West-Java, Zuid-Sumatra, Zuid-Celebes en tenslotte Sorong in westelijk Nieuw-Guinea, waar hij drie jaar resident was. In Wonosari (Zuid-Djokja), waar hij controleur was, zag hij tijdens een tournee naar de steile, rotsige zuidkust enige zeevogels, die hem de